

[Udenrigsministeren]

Det andet – dette med at kræve enstemmighed ved valg mellem forskellige energikilder – har sin baggrund i et spansk ønske om ikke at blive tvunget til at vælge atomkraft. Det går jeg ud fra at der også er en del forståelse for her i folketings salen. Og det, der er vigtigt her, er, at denne undtagelse ikke gælder f.eks. emissioner fra og kvalitetskrav for kraftværker, altså f.eks. med hensyn til CO₂ eller SO₂. Så igen må jeg mene, at den undtagelse, Spanien har ønsket her, og som man vel skal være smidig over for og imødekomme, ikke rører ved de grundlæggende regler på miljøområdet.

Statsministeren har gjort rede for den form, hvori subsidiaritetsprincippet nu indgår i den traktat, der formentlig kommer ud af konferencen i Maastricht. Hr. Erhard Jakobsen spurgte: Hvad betyder det helt praktisk? Betyder det, at man kan gå til Domstolen og lægge sag an og sige, at her er der altså noget, som Fællesskabet slet ikke skal beskæftige sig med? Og svaret er ja. Det er det nye, der nu kommer til at ligge, at man kan gå til Domstolen og bede Domstolen tage stilling til, om Fællesskabet overhovedet skal beskæftige sig med et konkret spørgsmål, eller om dette spørgsmål skal løses nationalt eller regionalt eller i en helt anden sammenhæng.

Det er netop et udtryk for det, jeg var inde på i mine indledende betragtninger, at man i Fællesskabet har lyttet til det ønske, man finder hos borgerne i Europa i dag: ønsket om decentralisering. Man kan sige, at hermed tager man en fuldstændig kovending i forhold til det, der var en gældende tendens i EF for en del år tilbage, hvor man havde indtryk af, at det drejede sig om at få så megen centralisering som muligt, så megen harmonisering som muligt. Det, man lægger op til her, er i virkeligheden, at man kun skal træffe beslutninger i fællesskab, hvor det er bedst og mest naturligt at træffe dem dér, men at beslutninger i øvrigt nu skal træffes så tæt på borgerne som muligt. Og det får denne retlige karakter, som gør, at man i givet fald kan bede EF-Domstolen tage stilling til spørgsmålene.

Hr. Kofod-Svendsen nævnte, at han var ked af, man ikke var kommet så langt i spørgsmålet om åbenhed i beslutningsprocesserne. Vi har altså fået en ombudsmandsinstitution ind i traktatteksten. Og jeg vil også pege på noget, som vi fik på plads så sent som under det så-

kaldte konklave her ved ugens begyndelse, nemlig at der nu lægges op til en erklæring til konferencens slutakt, som pålægger Kommissionen inden 1. juli 1993 at komme med et oplæg til større offentlighed i forvaltningen. Så vi har altså sikret, at dette emne ikke er taget af bordet; det er noget, vi arbejder videre med.

Endelig vil jeg nævne, at nogle betragtninger, hr. Niels Helveg Petersen som med, for mig kom til at sætte hr. Gades forskellige indlæg i et ganske interessant perspektiv. Hr. Niels Helveg Petersen understregede, hvor vigtigt det er, at man nu får god tid til at forberede sig på den beslutning, vælgerne skal tage, når dette på et tidspunkt skal til folkeafstemning, for, som hr. Niels Helveg Petersen understregede, det er vigtige skridt. Jeg er ganske enig.

Det vil være en fejltagelse at tro, at det, der skal tages stilling til med den nye traktat, der kommer her, bare er nogle tekniske ændringer i Romtraktaten. Det er meget vigtige og meget vidtgående skridt. Og netop derfor var det så interessant at høre hr. Gade tale om, at nu skal man give EF en tænkepause. Det er jo, som om man har hørt det før. Det er det, man hører fra den bevægelse, der nu i et nyt klædebon er opstået – jeg tror, den kalder sig »Europa 92« – men hvor man pludselig fornemmer denne gammeldags, romantiske lugt af mølkeguler og lavendler og Lilla Bols, som man kender fra gamle damers boudoirer, fordi det jo er gamle kendinge, der dukker frem igen – så hyggelige og så ufarlige.

Og hvor er de ufarlige i Europa, som det ser ud i dag, bortset fra én ting: Man vil prøve at bilde os det samme ind, som hr. Gade prøver at bilde os ind i dag, at det bare er et spørgsmål om at tage en tænkepause; at når man på et tidspunkt skal tage stilling til dette, er det tempoet, man tager stilling til. Jeg synes, det skal siges så tit, som det overhovedet kan – og lad så dette være første gang: Det er aldeles ikke det, spørgsmålet kommer til at dreje sig om. Det kommer til at dreje sig om, hvorvidt man vil være med eller ikke, for Europas udvikling og EF's udvikling fortsætter, uanset om Danmark måtte vælge at sige, at det her vil vi ikke være med til, eller det vil vi være med til. Det, valget kommer til at stå om, er ikke, om man skal give EF en tænkepause; det kan vi ikke pålægge resten af Europa. Nej, det er, om vi vil være med, eller om vi ikke vil være med.